

روزنامه همدان

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

سه‌شنبه ۲۱ شهریور ۱۴۰۲ _ ۲۶ صفر ۱۴۴۵ _ ۱۲ سپتامبر ۲۰۲۳ - شماره ۲۲۵۸ - سال هشتم

۸ صفحه - قیمت ۲۰۰۰ تومان - ضریب کیفی ۶۱۷۴

hamdelidaily.ir hamdelidaily@gmail.com newspaper.hamdeli@t.me/HamdeliNews

صاحب امتیاز، مدیر مسئول: ولی‌الله شجاع‌پوریان

چاپ: صمیم ۴۴۵۳۳۷۲۵ - ۰۲۱ - توزیع: نشر گستر امروز ۰۲۱۶۹۳۳۰۰۰

تهران- خیابان مطهری- نرسیده به تقاطع سهروردی- خیابان سنندج

خیابان زاهدان- پلاک ۸- واحد ۲- تلفکس: ۰۲۱۶۹۸۱۲۷۵ - ۰۲۱۶۹۸۱۲۷

کتاب

راه‌یافتگان دور دوم چهارمین جایزه کتاب سال جوانان

چهارمین جایزه ملی کتاب سال جوانان، نامزدهای مرحله پایانی خود را شناخت. از مجموع ۱۸۳۲ اثر رسیده به دبیرخانه جایزه چهارم (ویژه آثار چاپی سال ۱۴۰۱)، ۵۹۶ عنوان کتاب از پدیدآورندگان جوان در فرآیند ارزیابی دور نخست داوری به مرحله دوم راه یافتند تا پس از سنجش دقیق تر، برگزیدگان این دوره معرفی شوند. جایزه ملی کتاب سال جوانان ایران، مهم‌ترین رویداد فرهنگی جوانان کشور است که همه‌ساله از سوی کانون فرهنگ و اندیشه ایرانیان با مأموریت شناسایی و معرفی و تشویق برترین نویسندگان و مترجمان و مصححان زیر ۲۹ سال سامان می‌یابد. علاقه‌مندان به آگاهی از جزئیات بیشتر می‌توانند به سایت رسمی ketabjavanan.ir سراسری بزنند یا با دبیرخانه جایزه به شماره‌های ۰۲۱۸۸۹۴۸۸۲۰ و ۰۲۱۶۹۸۸۵۸۹۹ تماس بگیرند.

علم و فناوری

عمر قلبتان را از هوش مصنوعی بپرسید

عواملی در این روند تأثیر دارد. راه‌های زیادی برای اندازه‌گیری و ارزیابی سلامت قلب وجود دارد که اسکن، نوار قلب و فشار خون از جمله آنها هستند. همه این‌ها در واقع تصویری لحظه‌ای از وضعیت قلب ارائه می‌دهد و ممکن است روز به روز با ماه به ماه تغییر کند. اما نتیجه کار با هوش مصنوعی مشکلات و فرسودگی‌هایی را نشان داد که به گفته پروفیسور اورگان به دلیل نوشتن الکل، سیگار کشیدن، رژیم نامناسب و ورزش نکردن، یک عمر روی هم انباشته شده است. تصویربرداری پرتو مغناطیسی یا همان اسکن ام‌آر‌آی قلب بعد از کمی تحرک بدنی هم بخشی از روند ارزیابی بود.

نشانه‌های اولیه پیر شدن زودرس قلب گاهی آن قدر ظریف و نامحسوس است که حتی ممکن است از دید متخصصان قلب هم پنهان بماند. اما هوش مصنوعی قادر است این کار را انجام دهد چون تصاویر اسکن‌های ۴۰۳ هزار نفر در شرایط مختلف از نظر سلامت قلبی را همراه با وضعیت سلامت خودشان برای رجوع و مقایسه در اختیار دارد.

به مناسبت سالروز درگذشت عبدالمحمد آیتی

از ترجمه قرآن تا شعرهای نیا در کارنامه یک چهره

عبدالمحمد آیتی که در ۲۰ شهریور ۱۳۹۲ در ۸۷ سالگی از دنیا رفت، متولد اردیبهشت ۱۳۰۵ در شهرستان بروجرد بود، او هم با معارف اسلامی از طریق تحصیلات حوزوی آشنا بود و هم به روش‌های تحقیق دانشگاهی آشنایی داشت. هم با ادبیات قدیم فارسی و هم با شعر و ادب جدید حتی شعر نو آشنا بود. او حتی با ادبیات اروپایی هم آشنایی داشت. آیتی در شش‌سالگی به مکتب رفت و به آموختن الفبا و خواندن کتاب‌های ادبی پرداخت. او در مهر ۱۳۱۴ به مدارس رسمی پا گذاشت و دوران شش‌ساله ابتدایی را در دبیرستان‌های اغتشاف، فاطمیه، ناموس و پانزده بهمن بروجرد به پایان رساند. آیتی با اصرار، رضایت پدرش را که مخالف تحصیل او بود و متمایل بود که به کار آزاد بپردازد جلب کرد و دوره اول متوسطه را به مدت سه سال در دبیرستان بروجرد طی کرد. به دلیل علاقه‌مندی به علوم حوزوی، هم‌زمان با تحصیل در دبیرستان، تابستان‌ها به مدرسه علمیه آقا رفت و جامع المقدمات و سیوطی را خواند. عبدالمحمد آیتی در مهر ۱۳۲۴ راهی قم شد و یک سال در حوزه علمیه قم به درس و مشق مشغول شد. در سال ۱۳۲۵ به دانشکده معقول و معارف اسلامی (ادبیات) دانشگاه تهران راه یافت و دوره معقول و منقول را پشت سر گذاشت و در سال ۱۳۲۸ با رتبه اول لیسانس گرفت. در مهر همان سال با رتبه یک دبیری به سمت دبیر دبیرستان‌های بابل منصوب شد. یک سال بعد به خرم‌آباد انتقال یافت. از مهر ۱۳۳۲ به مدت ۱۰ سال در دبیرستان‌های ساوه به تدریس پرداخت. سپس مدتی در تهران و گرمسار دبیر بود. در سال ۱۳۳۷ به پیشنهاد پرویز ناتل خانلری برای استخدام در بنیاد فرهنگ ایران به تهران آمد. عبدالمحمد آیتی در سال ۱۳۴۹ سردبیر ماهنامه آموزش و پرورش شد و این سمت را تا ۱۰ سال برعهده داشت. در این ایام در دبیرستان‌های شبانه تهران به تدریس می‌پرداخت. به‌الدین خرمشاهی قرآن‌پژوه و مترجم قرآن، ترجمه آیتی را یکی از سه چهار ترجمه برتر قرآن می‌داند که زبانی شیوا، استوار و امروزی‌ن دارد. خود نیز درباره ترجمه‌های قرآن می‌گفت: «بعضی‌ها برای می‌کنند. عده‌ای آیه شریفه «واللّٰسّمیٰ والضحیٰ» را می‌گویند سوگند به حور و تابشش. در صورتی که کلمه درست، خورشید باشد. نوعی سرهنگاری می‌کنند و از این جور کارها، برخی‌ها پراگند باز می‌کنند و مرتب تکلیف روشن می‌کنند. اولین ترجمه قرآن به‌صورت امروزی اثر زندیاد الهی قمشاهی است، که استاد خودم بود. من

یادداشت‌ها

پیرامون رفتارهای شعر امروز و نقد و بررسی کتاب «پوست‌اندازی سایه‌ها» از آرش آقاچازاده

مرگ به تماشای سایه‌ای ایستاده

جعفر محمدی و اجار گاهی

منتقد ادبی و شاعر

نمی‌کند. پوست‌اندازی سایه‌ها با تصویرسازی و ترکیب‌های ملموسش تلاش دارد شعر را در رسیدن به مقصد خود همراهی کند و به طرق متفاوت بازتاب شعر را از پیوند ابهام تا حرکات تدریجی و گام به گام درون متنی با نحوه رفتاری مخصوص به خودش به تماشا بگذارد. آقاچازاده یک قلمرو دست‌نیافتنی در شعر را هنوز فتح نکرده و این مجموعه شعر پیش‌آهنگی است برای رسیدن به صورت‌های دیگری از آفارش. رفتار شعری در کلیت این مجموعه طبقه‌بندی نمی‌شود که به سمت‌وسوی خاص‌تری از شعر نو اشاره کند چراکه بنایی ندارد فقط یک شعر اجتماعی و یا سیاسی. و را بگوید او اندیشه و احساس خود را در فضاهای مختلف نشانگر است و تنش‌ها و ترس‌ها و مقاومت‌هایی که در زندگی دارد را تا آنجا که انتظار می‌رود در یک ناگهانی غرق می‌کند و با شعر عجیب می‌نماید. صراحت کلام در شعر امروز نقطه‌ای قوتی برای شاعر می‌تواند باشد درواقع شعر شاخصه‌های متعددی می‌تواند به خود بگیرد تا باعث تأثیرپذیری و ارتباط عمیق‌تری با مخاطب گردد و در این مجموعه با این ویژگی می‌توان متوجه شد مرثیه‌ای که ضرورتش را در شعر نشانگر را شیره بمالد و کنسار نباید با این می‌تواند باشد که خودش را در گستردگی برخاستن و جنگیدن در بعد یک مرگ و بعد یک رفتن و بعد یک هیچ دچار هویت و دگرگونی کند طوری که نیاز به احیا نداشته باشد.

چند شعر از پوست‌اندازی سایه‌ها:

مرگ به تماشای سایه‌ای ایستاده
با تنی که انعکاش مرگ نیست
چند سؤال پیش می‌آید. آیا مرگ در تقابل با مرگ واقع شده و گرایش مخصوص به خودش را می‌خواهد نشان بدهد؟ آیا بیکار چندگانه‌ای از مرگ در مفهوم فقدان می‌خواهد روی خودش را شیره بمالد و کنسار نباید با این تخریب آشکار؟ سایه‌ها توان این را دارد که یک رابطه عینی باشد تا مفهوم در پسا اختیار خودش ماهیت مشروطش را رها کند؟ آیا تن از پرسش‌های مرگ فراتر می‌تواند برآید و مرگ را در مواضع تفاهم درخور زیستن نماید؟ آیا تماشای اتفاق افتاده توسط خود در این آنگاشته؟ به سؤالات درونی‌تری می‌توان رسید. هدف از بررسی شعر رسیدن به شعر شاعر نیست مقصود کنکاشی ست که یک شعر می‌تواند به مخاطب بدهد. این مرگ می‌تواند عقل و عقلانیت باشد و در توجیه مسائل درونی انسانی هم اشاره‌ای داشته باشد. اینجا درونی شعر دست کمکش را دراز می‌کند تا مفهوم در بافت خودش همیشه مشکوک باقی بماند طوری که ناممکن در درک شناخت نفسی داشته باشد و ممکن هم الگویی را برای پذیرشش کفایت کند. حال آنکه صورت شعر سایه‌ها گذر می‌کند به تعبیر دیگر به تماشای مرگ ایستاده‌ام و یا به تماشای خودم در مرگ ایستاده‌ام یا به تماشای جهان مرگ ایستاده‌ام با تنی که سرشار از بودن است و یا عقلی که کنجش را از نمی‌خواهد بی‌پاسخ رها کند. . . و آن متن درونی ابهامان مرگ درونی مدنظر است که هست بودنش را معترف است.

لازم است خیزش یک شاعر در ارتباطی که در فضای درون‌متنی می‌تواند داشته باشد جدا از تصویرسازی‌ها و پرهیزها و انفجارها و تأثیرات بتواند مدعی هنجارهای بی حرجی باشد که تنها میل به تأکیدی مطلق دارد به‌عبارت‌دیگر شاعر حریص ابتدایی شعر را در یک موزه قرار ندهد که فقط مخاطب، تماشای آن باقی بماند و گذر کند بلکه موجبات یک دچار شدن را شناسایی کند و اساس حضور را نشانگر باشد حال آنکه این فضا فریادی را هم نشانگر نباشد. آقاچازاده تلویحاً می‌خواهد اتفاقی را در محتوای شعرش نشانگر باشد و در این زمینه هم توانسته گام‌هایی بردارد اما مقدر نشده که عناصر مشاهده را در اشعارش غافلگیر نماید تا ارتباط شعری فرم خویشی در خود پیدا کند به‌بیان‌دیگر گاهی پراکندگی کلمات ممکن است پیامدی دمخور را نشانگر نباشد. اما ضرورت یک شعر در برخاستن بر طریقی است و این پوست‌اندازی که در سایه‌ها اتفاق افتاده شاید بیانگر همین مطلب باشد که جای دیگری برای نگاه کردن است و درواقع می‌توان گفت که پوست‌اندازی سایه‌ها طوری برگزیده شده و تعمیم داده می‌شود به یک ضرورت برای مشاهده و خواندن که خود آقاچازاده در آن حل می‌شود. برای اینکه اصل بازگشت در شعر به معنای شروع اتفاق بیفتد نخست باید تعریفی از بازگشت را در خود معرفی نمایم. آقاچازاده تکلیف خودش را در شعر تفسیر نمی‌دهد مسئله‌ای که او را به جستجو وادار می‌کند مجازی است که برایش مسئله‌دار شده. به‌عبارت‌دیگر صورت یک تحلیل را در مقام انسان در نظر می‌گیرد و در نحوه‌ی رفتار وجودی‌اش و مسیرش تمرکز دارد و خودش را بارها سمت همین بازگشت به تکرار می‌رساند تا به دریافت‌های

جای زخمی که خون می‌گریذ
می‌رقمی و فرود می‌آوری
شکل درد را واضح نشان می‌دهد و بازی زخم را روی همان زخم. اینجا جست که کارد به استخوان می‌رسد اما فقط در عمق تماشا وسعت درد را با شعر بیان می‌کند. تناسب‌ها که معیار تأثیر است از جمله زخم و خون و رقص و فرود از روبرو قابل‌تماشا نیست و اگر هم باشد تأثیر آنچنانی ندارد باید شعر را عمیق در رقص رها کرد و درد را گریست و بعد زخمی که خود جان است را یادآور شد. رقصش در دوستی به‌اندازه خون عمیق حادثه را نشانگر است.

تکرار می‌شوم
بروازی که خاکسترش
بر باد است
توصیف همراه با تخلیل در گامی که می‌تواند ظهورش مداخله را نشانگر باشد با سرانجامی پوششی و این سرانجام در دانستن‌ی از قبل خودش را دچار کرده و نشان می‌دهد. زبان ساده و در بهترین شکل در کمترین فضا از کلمات کلیدی و تأثیرگذار استفاده نموده طوری که در واقعیت سیر می‌کند اما تخلیل را عنصری قابل‌قبول معرفی می‌کند و تصویر درعین سادگی و ملموس بودن دارای محتوایی کنایه‌ای است.

ایزیدرو سانتوس - برزیل

روزنامه همدان

اتفاقم به سر کوی کسی افتاده‌ست
که در آن کوی چو من کشته بسی افتاده‌ست
خبر ما برسانید به مرغان چمن
که هم‌اواز شما در قفسی افتاده‌ست
کار ما همچو سحر با نفسی افتاده‌ست
بند بر پای تحمل چه کند گر نکند
انگبین است که در وی مگسی افتاده‌ست
هیچکس عیب هوس باختن ما نکند
مگر آنکس که به دام هوسی افتاده‌ست

مجازستان

● دام دروخونه گویشم شارژ نداشت باید به رنگ مهم می‌زدم به بابا... به پسر جون ورزشکار گفتم: تلفنتون رو میدین من به رنگ بزنم؟ گفتم: ببخشید بیار گویشم رو اینطوری دزدین، نمی‌تونم بدم بهت نگاهش کردم و گفتم: باشه نده ولی اتفاقاً من با این هیکل کردم کجا می‌خوام فرار کنم از دستت؟ (بیشه خسته)

● خانمه برگشته میگه عزیزم به سوال بیرسم ناراحت نمیشی؟ ششما تو اهواز اسنیم دارید؟ نه بابا چه ناراحتی‌ای جانم. ما همه چهارمون روز شش‌شنبه صبح به صبح به پارچه سفید بلند رو با لیف خرما به خودمون می‌بندیم و قطر پوست کف پامون، هزارتا کفش و دمپایی رو جبران می‌کنه برامون چه ناراحتی‌ای. (Quester-e-keshavarz)

● به روزی خیلی رندوم ساعت ۸ صبح از خواب بیدار می‌شی، به صورت کاملاً احقمانه و البته یک‌سری واحد انتخاب می‌کنی و تا سه ماه تاوان پس می‌دی. (گوفنزی)

● به وقتایی کنترل خندیدنی خیلی سخت میشه، مثلاً زمانی که به نفر با آب و تاب از نقشه‌هاش برای موفقیت تو آینده نزدیک حرف می‌زنه، در حالی که می‌دونی در شرایط واقعی ترکیبی از کولاا و تنبل درختی به همراه پاندا به مقدار لازمه (پطروس مقدس)

کتاب

مایکروسافت در سال ۲۰۲۲ برای هوش مصنوعی ۶.۴ میلیارد لیتر آب مصرف کرده‌است

مایکروسافت و گوگل با انتشار گزارش زیست‌محیطی خود، به افزایش مصرف آب به‌دلیل استفاده از فناوری هوش مصنوعی اشاره کرده‌اند. مایکروسافت در جدیدترین گزارش زیست‌محیطی خود افزایش ۲۴ درصدی مصرف آب از سال ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۲ را گزارش کرده که باین‌وجود، مصرف غول ردموندی به حدود ۶.۴ میلیارد لیتر رسیده است. گوگل نیز در گزارش خود افزایش ۲۰ درصدی مصرف آب در دوره زمانی مشابه را اعلام کرده است. برای مقایسه، اوایل امسال در گزارش دیگری گفته شده بود که برای آموزش ChatGPT-۳ حدود ۷۰۰ هزار لیتر آب مصرف شده است. در این تحقیق همچنین تخمین زده شده بود که ChatGPT برای اینکه یک گفتگوی ۲۵ ثانیه‌ای با یک کاربر داشته باشد، به اندازه یک بطری ۵۰۰ میلی‌لیتری آب مصرف می‌کند. مراکز داده که محاسبات هوش مصنوعی در آن‌ها اجرا می‌شود به سیستم‌های خنک‌کننده بزرگی نیاز دارند که از گرم‌شدن بیش از اندازه سرورها و سایر تجهیزات جلوگیری می‌کنند. علاوه بر این، محاسبات هوش مصنوعی می‌تواند انرژی بر باشد، به این معنی که تولید برق موردنیاز برای این عملیات می‌تواند منجر به مصرف آب زیادی شود، به ویژه زمانی که از فناوری‌های تولید برق مانند نیروگاه‌های ترموالکتریک استفاده می‌شود، که برای خنک‌سازی به شدت به آب متکی هستند. مایکروسافت در پاسخ به این گزارش اعلام کرد که «در حال کار روی راه‌هایی برای کارآمدتر کردن سیستم‌های بزرگ‌هم در آموزش و هم در کاربر» است. این غول فناوری همچنین برای دستیابی به اهداف زیست‌محیطی خود تا سال ۲۰۳۰، به تجزیه و تحلیل گازهای گلخانه‌ای منتشرشده توسط سیستم‌های خود، افزایش استفاده از انرژی پاک برای تأمین انرژی مراکز داده، خرید انرژی‌های تجدیدپذیر و سرمایه‌گذاری روی ابتکار سازگار با محیط‌زیست ادامه خواهد داد. یکی از رویکردهای مورد بررسی کاهش انرژی موردنیاز محاسبات هوش مصنوعی است. این تلاش‌ها می‌تواند با ساخت الگوریتم‌ها و سخت‌افزارهای بهتر که به‌طور غیرمستقیم مصرف آب را کاهش می‌دهند، هوش مصنوعی را از نظر انرژی کارآمدتر کند.

آیفون ۱۵ با باتری‌های «مگ سیف» چندگانه فرادارونمای می‌شود

طبق گزارش‌هایی جدید اپل فردا در مراسم جدیدی علاوه بر رونمایی از آیفون‌های جدید از مگ سیف با قابلیت شارژ چند دستگاه به‌طور هم‌زمان و اکسسوری‌های دیگر رونمایی می‌کنند. اپل سه شنبه هفته جاری (فردا) رویداد «اوت‌لاست» را برای رونمایی از محصولات جدید خود برگزار می‌کند. همچنین در این رویداد شرکت آمریکایی اکسسوری‌های مجهز به پورت یو‌اس بی‌سی را نیز عرضه می‌کند. مارک گرومن خبرنگار و تحلیلگر نشریه بلومبرگ این‌خبر را اعلام کرد و همچنین سایه‌های مختلف دیگری را نیز منتشر کرده است. اپل سال‌های متعددی اکسسوری‌های مختلف با انواع پورت‌های شارژ را عرضه کرده است. به گفته گرومن اکنون عصر ناهماهنگی‌ها به نسل آینده و اپل تصمیم دارد مشابه روندی که در سال ۲۰۱۲ انجام داد و دستگاه‌هایش به لایتنینگ پورت مجهز شدند، اکنون به‌طور نامحسوس دستگاه‌هایش را مجهز به پورت یو‌اس بی‌سی کند. این بدان معناست که هر چیزی از ایرپاد گرفته تا باتری‌های مگ سیف با پورت یو‌اس بی‌سی عرضه می‌شوند. در همین راستا گرومن فاش کرده نسخه جدید باتری «مگ سیف دو» یا پشتیبانی از پورت یو‌اس بی‌سی در راه است. اما نکته جالب آن است که با کمک این ابزار می‌توان به‌طور هم‌زمان چند دستگاه را شارژ کرد. مجموعه‌ای از باتری‌ها را تصور کنید که هر کدام یک آیفون را تغذیه می‌کنند. هر چند اکسسوری‌های اپل برای همه جذاب هستند اما مهم‌ترین محصولی که در این رویداد رونمایی می‌شود، آیفون سری ۱۵ است. به گفته گرومن مدل‌های پرو این دستگاه ساختار سبک‌تر و از جنس تیتانیوم دارند. علاوه بر آن، لپه‌های دستگاه تا ۳۳ درصد کاهش و عمر باتری ۱۰ درصد افزایش یافته است. تکنیکی جدید به نام «LiPO» و تراشه پیشرفته A1۷ مونتو ۱۱ بیونیک دلیل اصلی این ارتقاها هستند.